

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Scripnic Veaceslav în numele inculpatului Tcaci Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 august 2018, în cauza penală privindu-l pe

Tcaci Andrei Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 02.02.2017 – 19.04.2017;
2. Instanța de apel : 10.05.2017 – 20.12.2017;
3. Instanța de recurs ordinar : 20.02.2018 – 03.04.2018;
4. Instanța de apel : 26.04.2018 – 15.08.2018;
5. Instanța de recurs ordinar : 10.10.2018 – 21.11.2018.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 19 aprilie 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Tcaci Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

S-a încasat de la Tcaci Andrei în beneficiul succesorului părții vătămate Ratînscaia Nina, prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 000 lei și cheltuieli de transport în sumă de 1 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul **Tcaci Andrei**, la 20.12.2016, în intervalul de timp 20:40-20:50, fiind posesor al permisului de conducere nr. 058300619, fiind treaz, ignorând cerințele indicatorului de informare și orientare 5.50 ce semnifică „Trecerea pentru pietoni”, încălcând cerințele pct. 45.1) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că *conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră*, pct. 45.2 al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că, *în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care nu pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului*, art. 47.1 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că *limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice, în localități este de 50 km/h iar în zonele rezidențiale și teritoriile adiacente drumului-20 km/h*. conducând automobilul de model „Porsche Cayennes” cu n/î SRBP 509 pe strada Independenței din or. Soroca, neluând măsurile necesare situației rutiere, neprevăzând situația periculoasă, fără a reduce viteza sau chiar să oprească automobilul pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, depășind vădit limita maximă de viteză, a tamponat pietonul Ratînschi Victor, locuitor al or. Soroca, care traversa regulamentar strada Independenței pe trecerea de pietoni, marcată prin marcajul rutier 1.14.1, anexa nr. 4 al Regulamentului Circulației Rutiere, care la 21.12.2016, în rezultatul leziunilor primite, a decedat la Spitalul Raional Soroca „A. Prisacari”.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 162 din 06.01.2017, moartea cet. Ratînschii Victor, a survenit în rezultatul șocului traumatic și hemoragie cauzat de trauma asociată - traumă cranio-cerebrală deschisă, traumă închisă a toracelui, traumă închisă a abdomenului, fractură închisă a oaselor gambelor. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat următoarele leziuni corporale: Traumă cranio-cerebrală deschisă, plagă contuză suturată temporal pe dreapta cu echimoză în jur, excoriații pe cap din stânga, fractură liniară a bazei craniului cu hemoragii scunde epidurale, hemoragii subarahnoidiene insulare la baza creierului, sânge în ventriculii cerebrali, focare de contuzie cerebrală la baza lobilor temporali bilateral, edem cerebral moderat, traumă închisă a toracelui, contuzia pulmonilor, edem pulmonar moderat, traumă abdominală închisă, fractura oaselor bazinului cu ruptura vezicii urinare, hematom retroperitoneal masiv pe dreapta și moderat pe stânga, peritonită uremică incipientă, fractură închisă a oaselor gambei drepte cu hemoragii masive în țesuturile moi adiacente, fractura interarticulară al condilului lateral al tibiei și capului osului fibular pe stânga cu deplasarea fragmentelor și hemoarii în țesuturile moi adiacente, excoriații pe cotul drept, mâna dreaptă, genunchiul drept și

gamba stângă.

Leziunile corporale descrise au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp (-uri) contondent (-e) și sau la lovirea de acesta (acestea), posibil în timpul circumstanțele indicate (accident rutier la 20.12.2016), au legătură cauzală directă cu survenirea morții și în comun se califică ca leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

Prin acțiunile sale Tcaci Andrei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) *Cod penal cu indicii de calificare*: încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul persoanei.

3. Nefiind de acord cu decizia primei instanțe procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Tcaci Andrei să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi, prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a-i stabili o pedeapsă sub formă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. Prejudiciul material în sumă de 1 000 lei și 6 000 lei de admis integral, iar prejudiciul moral în sumă de 1 000 000 lei de admis în principiu, cu lăsarea judecării acesteia în ordine civilă.

În motivarea apelului declarat a invocat că, instanța de fond a stabilit just circumstanțele cauzei și corect a calificat acțiunile inculpatului, însă neîntemeiat a aplicat o pedeapsă prea blândă în coraport cu faptele comise de inculpat, neîntemeiat aplicând prevederile art. 90 Cod penal, dispunând ca pedeapsa cu închisoarea să nu fie executată, dacă în termenul de probațiune condamnatul Tcaci Andrei nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportarea sa va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. La fel, instanța neîntemeiat a respins cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, motivând soluția prin prevederile art. 143 alin. (2) și art. 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală.

Susține, că infracțiunea prevăzută la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, este o infracțiune gravă, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani. Această faptă prejudiciabilă face parte din infracțiunile în domeniul transportului, care la momentul actual prezintă un pericol social sporit în R. Moldova, deoarece un număr major de vătămări corporale și decesuri se comit ca urmare a încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere sau exploatare a mijloacelor de transport. În această ordine de idei, aplicarea pedepsei privative de libertate fără suspendarea condiționată a executării acesteia ar fi binevenită și echitabilă în coraport cu infracțiunea comisă. Stabilirea unei pedepse cu închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal, este indezirabilă, deoarece are ca efect formarea unei practici vicioase, de sineîncredere în rândul persoanelor condamnate pentru așa gen de infracțiuni, fiind posibilă conducerea de către aceștia din nou a mijlocului de transport cu încălcarea

RCR.

3.1. Sentința a fost contestată cu apel și de către avocatul Sergiu Zaharia în numele succesorului părții vătămate Ratînscaia Nina, care a solicitat casarea sentinței, cu aplicarea în privința inculpatului a pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 4 ani, precum și admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea de la inculpatul Tcaci Andrei a prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 lei. În motivarea cerințelor apelului s-a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani este blândă și inechitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită și suferințele cauzate familiei decedatului. În partea descriptivă a sentinței, instanța de judecată constată criteriile de individualizare a pedepsei conform art. 7 și 75 Cod penal, și în temeiul art. 90 Cod penal îi stabilește inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 4 ani, însă în dispozitivul sentinței instanța dispune a aplica inculpatului o altă pedeapsă mai blândă, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani. În acest context, consideră că prima instanță neîntemeiat a redus termenul de probațiune de la 4 ani stabilit în partea descriptivă a sentinței la 3 ani stabilit prin dispozitiv, fără a constata circumstanțele legale de reducere a termenului dat. Astfel, rezultă că dispozitivul sentinței este expus neclar, deoarece motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, a fost admis parțial apelul procurorului și apelul avocatului Sergiu Zaharia în numele succesorului părții vătămate Ratînscaia Nina, casată parțial sentința primei instanțe în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

S-a încasat de la inculpatul **Tcaci Andrei** în numele succesorului părții vătămate Ratînscaia Nina prejudiciul moral în sumă de 75 000 lei.

S-a respins solicitarea procurorului în latura încasării de la inculpatul Tcaci Andrei în contul statului a cheltuielilor judiciare.

În rest sentința se menține fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la examinarea cauzei respective s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a cercetat cauza multiaspectual, a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a încadrat acțiunile inculpatului Tcaci Andrei în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fapt ce nu se contestă de părți, apelurile fiind declarate în privința pedepsei aplicate, a cheltuielilor judiciare și acțiunii civile.

Mai mult, judecarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, în baza prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală. În instanța de fond inculpatul a depus cerere prin care a solicitat judecarea cauzei lui în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, prin care recunoaște săvârșirea faptelor indicate în

rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cerere, care a fost acceptată de instanța de fond.

Instanța de apel a considerat că, urmează a fi respinse argumentele procurorului expuse în apelul declarat, referitoare la stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse mai aspre.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, la fel și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. art. 7 și 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei. Pedepsa a fost numită în limitele sancțiunii prevăzute la articolul incriminat inculpatului și care este adecvată celor comise, care se racordă la toate circumstanțele stabilite, și își va atinge scopurile puse de pedeapsa penală.

Totodată, instanța de fond legal și întemeiat a statuat că, inculpatul la locul de trai se caracterizează din punct de vedere pozitiv, a recuperat succesoriului părții vătămate prejudiciul material în sumă de 41000 lei, precum și nu este împotriva de a-i restitui acesteia prejudiciul moral. Cu atât mai mult, este relevantă și poziția succesoriului părții vătămate și apărătorului ei, care la fel au solicitat stabilirea în privința inculpatului a pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele apelantului de agravare a pedepsei și consideră că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că, reeducarea și corectarea inculpatului poate avea loc fără izolarea lui de societate, argumentele expuse în apel fiind nejustificate. Temeiuri prin care s-ar demonstra că inculpatul nu poate fi corectat prin aplicarea în privința lui a pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării ei, nu s-au stabilit. Astfel, reieșind din circumstanțele indicate mai sus, instanța de apel consideră că pedeapsa stabilită lui Tcaci Andrei de prima instanță corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, instanța de apel, în situația în care nu a dispus de alte circumstanțe decât de cele stabilite de prima instanță, nu este în drept de a aplica inculpatului o pedeapsă mai gravă decât cea numită de prima instanță în lipsa cărorva motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, starea de fapt și de drept în instanța de apel rămânând aceeași care a fost stabilită de instanța de fond. În acest context urmează a fi respinse și argumentele avocatului succesoriului părții vătămate privind suspendarea executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 4 ani. Or, faptul că în partea motivată a sentinței instanța a comis o eroare mecanică, indicând că pedeapsa urmează a fi suspendată pe termen de 4 ani și nu pe 3 ani, aceasta nu afectează legalitatea și temeinicia sentinței adoptate. Termenul de suspendare condiționată a executării pedepsei de 3 ani este justificat și suficient pentru corectarea inculpatului. Soluția instanței în această parte este întemeiată, iar sentința nu poate fi considerată contradictorie din cauza unei greșeli mecanice, care în esență

nu afectează temeinicia soluției adoptate.

Totodată, instanța de apel a respins solicitarea acuzatorului de stat din apelul declarat, prin care se solicită încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 620 lei de la inculpatul Tcaci Andrei, or, cheltuielile suportate pentru efectuarea examinării cadavrului, serviciilor igienice și examinarea documentelor medicale în suma indicată, nu urmează a fi încasate de la inculpatul Tcaci Andrei, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Totodată, privitor la apelurile declarate de procuror și avocatul S. Zaharia, instanța de apel a conchis că, acestea urmează a fi admise parțial doar în latura încasării în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral, cu majorarea acestuia din următoarele considerente.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei instanța de apel a conchis că, urmează a fi dispusă încasarea în folosul succesoriului părții vătămate Ratînscaia Nina a prejudiciului moral în quantum de 75.000 lei, quantum pe care Colegiul penal îl consideră echitabil tuturor circumstanțelor cauzei, consecințelor iremediabile a comiterii infracțiunii, care s-a soldat cu decesul părții vătămate Ratînschi Victor, precum și suferințelor cauzate succesoriului părții vătămate Ratînscaia Nina ca rezultat al decesului soțului. Instanța de apel a ținut cont și de faptul că inculpatul benevol a recuperat prejudiciul material. Quantumul prejudiciului moral solicitat de succesoriul părții vătămate în sumă de 1 000 000 lei nu corespunde circumstanțelor cazului în speță, ținând cont de cele constatate, din care motiv acțiunea în această parte va fi admisă parțial.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au declarat recursuri ordinare:

- Procurorul făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea a unei noi hotărâri prin care să se încaseze de la inculpat Tcaci Andrei cheltuielile de judecată și să fie aplicată pedeapsa cu privare de libertate. Recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel motivînd că nu sunt temeiuri de a aplica inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, iar potrivit art. 142 alin. (2), 227 alin. (1), (2), 228 alin. (3), 229 alin. (1) Cod penal, instanța urma să încaseze cheltuielile de judecată;

- Avocatul Sergiu Zaharia în numele succesoriului părții vătămate, Nina Ratînscaia, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea a unei noi hotărâri prin care lui Tcaci Andrei să-i fie stabilită o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 4 ani și să fie admisă integral prejudiciul moral înaintat. Recurentul invocă dezacordul cu termenul executării pedepsei nonprivative de libertate considerînd ca fiind prea blîndă. Totodată se invocă dezacordul cu admiterea parțială a prejudiciului moral care în opinia acestuia este prea mică.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2018 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul Lisnic Elena și avocatul Zaharia Sergiu în numele succesorului părții vătămate, Ratînscaia Nina, casată total decizia instanței de apel și a fost dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a conchis că instanța de apel nu și-a motivat suficient soluția în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral în beneficiul succesorului părții vătămate, situație care cade și sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar decizia a fost casată în partea respectivă, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 august 2018 apelul procurorului Alexandru Cebanciu și apelul avocatului Sergiu Zaharia în numele succesorului părții vătămate Ratînscaia Nina, au fost admise ca fiind fondate, casată parțial sentința în latura stabilirii pedepsei și acțiunii civile ce ține de paguba morală, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Tcaci Andrei a fost declarat vinovat în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată în baza acestei Legi și a art.364¹ Cod de procedură penală pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

S-a încasat de la inculpatul Tcaci Andrei în beneficiul succesorului părții vătămate Ratînscaia Nina suma de 300000 (trei sute mii) lei cu titlul de prejudiciu moral.

S-a respins solicitarea procurorului în latura încasării de la inculpatul Tcaci Andrei în contul statului a cheltuielilor judiciare.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței referitor la cheltuielile de judecată, cheltuielile de transport, cheltuielile de asistență juridică și în privința corpurilor delictive au fost menținute fără modificări.

8.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat, că judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Tcaci Andrei în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal.

Asupra faptei infracționale, încadrării juridice, vinovăției inculpatului Tcaci Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute la art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal,

probelor, cheltuielile de transport, cheltuielile de asistență juridică și în privința corpurilor delictive, Colegiul penal nu s-a expus, deoarece sentința n-a fost atacată în aceste privințe.

Procurorul a contestat sentința doar în latura pedepsei penale, în vederea excluderii art.90 Cod penal și executarea reală a pedepsei închisorii, cheltuielilor de judecată și pagubei morale.

Cu referință la pedeapsa penală, Colegiul penal a menționat că conducerea mijlocului de transport cu depășirea vitezei regulamentare prezintă un pericol social deosebit de sporit pentru siguranța traficului rutier și societate, persoana care-l conduce, inclusiv și pentru alte persoane participante la trafic, primind amploare în ultimul timp, avînd o conotație enormă.

Conducerea automobilului impune o responsabilitate sporită, dar și o conștientizare avansată a consecințelor ce ar putea surveni în urma conducerii mijlocului de pericol sporit cu depășirea vitezei regulamentare. Astfel, încălcarea regulilor de circulație rutieră de către conducători, care se soldează cu decesul persoanelor prezintă un pericol sporit, cu atît mai mult atunci cînd victima traversează drumul în mod regulamentar, la trecerea de pietoni.

Instanța de fond corect i-a stabilit lui Tcaci Andrei pedeapsa în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal sub formă de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Dar, Colegiul penal a considerat, că chestiunea privind modalitatea de executare a pedepsei n-a fost individualizată și motivată la justa valoare.

În speța de referință, Colegiul penal a susținut, că obiect al contestării hotărîrii judecătorești în instanța de apel a constituit aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, care reglementează suspendarea condiționată a executării pedepsei la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență.

Deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sînt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, totuși instanța de fond urma să efectueze o analiză mult mai complexă și minuțioasă a scopului pedepsei penale și a individualizării ei.

Așadar, datorită semnificației deosebite a impactului social pe care îl are săvîrșirea în societate a unor astfel de infracțiuni, se are în vedere cele din domeniul transporturilor cu depășirea vitezei regulamentare, nu pot fi valorificate în favoarea inculpaților ca și circumstanțe atenuante, circumstanțele personale ale acestora, întrucît au lezat profund niște valori sociale concrete ocrotite de lege prin comiterea lor.

Relevante în sensul vizat sînt și argumentele apelantului, precum că infracțiunea a fost comisă de inculpat dat fiind că acesta a admis un șir de acțiuni, neglijînd cerințele legii, încălcînd regulile circulației rutiere, care, în final, au dus la săvîrșirea din imprudență a accidentului rutier cu cauzarea decesului lui Ratînschii Victor,

generată de factori, și anume, lipsa competenței de conducere a mijlocului de transport și depășirea vitezei regulamentare, ce a influențat comportamentul manifestat de inculpat.

Circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului, a determinat Colegiul penal să conchidă asupra incorectitudinii suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii în privința lui Tcaci Andrei.

Aceasta s-a statuat avînd în vedere, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, cu depășirea vitezei regulamentare, cu atît mai mult că a provocat moartea unei persoane - circumstanță care nu putea fi neglijată de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

Subsidiar la cele ce preced, Colegiul penal a considerat că instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținînd o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art.90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

Comiterea infracțiunii din imprudență, recunoașterea deplină a vinei, căința sinceră, examinarea cauzei în baza art.364¹ Cod de procedură penală, caracterizarea pozitivă, poziția succesoriului legal nu-s în stare să prevaleze asupra infracțiunii grave cu decesul persoanei, drept la viață care nu poate fi reparat în nici un mod.

Instanța de apel a menționat că argumentul procurorului, precum că inculpatul Tcaci Andrei poate fi corectat doar prin izolarea în penitenciar pentru executarea pedepsei închisorii corespunde materialelor cauzei, probelor administrate și cercetate în ședința de judecată și este proporțională faptei și consecințelor survenite ca urmare a infracțiunii.

Colegiul penal a evidențiat, că la stabilirea mărimii pagubei morale necesită de luat în considerație prevederile normelor legale enunțate, circumstanțele cauzei, în special că în rezultatul infracțiunii de încălcarea normelor circulației rutiere a survenit decesul lui Ratînschii Victor, provocîndu-le astfel enorme suferințe psihice și această pierdere a rudei apropiate îi v-a marca pe tot restul vieții, că inculpatul așa și nu a restituit binevol daunele materiale și morale.

La stabilirea sumei prejudiciului moral instanța de apel a luat în considerație practica judiciară națională pe categoriile de infracțiuni unde persoanele sînt lipsite de dreptul la viață prin infracțiuni, iar succesoriilor le sînt cauzate suferințe psihice, precum și practica CtEDO.

La încasarea pagubei morale instanța de apel a luat în considerație constatarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, caracterul și gradul de suferințe psihice cauzate succesoriului legal al părții vătămate, argumentele și

probele prezentate și expuse de succesori în cerere și în instanța de apel, considerând că suma de 300000 (trei sute mii) lei v-a fi o despăgubire echitabilă pentru daunele morale cauzate. Gradul suferințelor fizice și psihice corespunde sumei de 300000 (trei sute mii) lei care v-a fi încasată, aceasta fiind o recompensă proporțională și echitabilă.

În acest context, încasarea din contul inculpatului Tcaci Andrei în folosul succesoriului părții vătămate, părții civile, Ratînscaia Nina cu titlul de prejudiciul moral a sumei de 300000 (trei sute mii) lei, în opinia instanței de apel este una suficientă și oportună suferințelor morale, fizice și psihice suportate de către aceasta și membrii familiei ei.

9. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Scripnic Veaceslav în numele inculpatului Tcaci Andrei, în termen la data de 14 septembrie 2018, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei atacate rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în privința inculpatului Tcaci Andrei, cu aplicarea unei pedepse prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- recurentul critică excluderea prevederilor art. 90 Cod penal;
- totodată instanța de apel pe lângă interpretarea eronată a prevederilor art. 90 Cod penal, ignorarea faptului că inculpatul are la întreținere doi copii minori (ultimul născut recent), soția acestuia se află în concediu de întreținere a copilului, inculpatul a rămas recent fără un loc de muncă, câștigînd la munci ocazionale. Prin privarea de libertate a inculpatului instanța de apel de fapt, a pedepsit familia inculpatului care a rămas fără întreținător în perioada de examinare a cauzei, familia inculpatului a acumulat suma pagubei morale în mărime de 70.000 lei pe care la ziua de azi a depus-o pe un cont bancar, însă succesoarea părții vătămate refuză de a primi cardul bancar;
- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal.

10. La recursul ordinar declarat de către avocatul Scripnic Veaceslav în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

11. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Recurentul în textul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței sau au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Colegiul penal raportînd temeiurile invocate de recurent în recurs cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece argumentele expuse în recursul depus au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra tuturor argumentelor și motivelor relevante invocate inclusiv în prezentul recurs instanța de apel s-a pronunțat clar în decizia atacată. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul penal invocă că nici temeiul pentru recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauză, întrucît instanța de apel i-a aplicat inculpatului Tcaci Andrei în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa echitabilă sub formă de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Deasemenea, Colegiul penal consideră că instanța de apel a efectuat o temeinică individualizare a pedepsei aplicate inculpatului Tcaci Andrei, atît sub aspectul naturii cît și al quantumului acesteia, fiind respectate criteriile generale prevăzute în art. 75 Cod penal.

Invocînd doctrina penală și practica judiciară, Colegiul penal remarcă că prin

criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operația de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește termenul sau mărimea pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea Specială a Codului penal, în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

Astfel, Colegiul penal constată că, instanța de apel a efectuat o corectă individualizare a pedepsei stabilite sub formă de închisoare de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, apelurile declarate de procurorul Cebanciuc Alexandru și avocatul Zaharia Sergiu în numele succesului părții vătămate Ratînscaia Nina fiind corect admise, cu emiterea unei hotărâri noi.

În atare situație, Colegiul penal consideră că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 Cod penal, aplicînd pedeapsa corect individualizată în raport cu prevederile legii penale, care reglementează pedeapsa, scopul acesteia și individualizarea ei.

La fel, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, luînd în considerație prevederile articolelor 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a aplica în privința inculpatului Tcaci Andrei pedeapsa, fără aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel corect nu a susținut poziția aleasă de prima instanță, deoarece reieșind din faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă din imprudență, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, cu depășirea vitezei regulamentare, cu atît mai mult că a provocat moartea unei persoane - circumstanță care nu putea fi neglijată de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei, inculpatul nu poate fi corectat fără a executa real pedeapsa închisorii, cu atît mai mult, că în cazul dat a decedat o persoană și nu este echitabil de a suspenda lui în cazul dat executarea pedepsei, deoarece suspendînd executarea pedepsei, nu va putea fi atins scopul de corectare a inculpatului Tcaci Andrei și nici scopul de prevenire în comiterea infracțiunilor atît din partea inculpatului cît și altor persoane.

Ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de comportamentul acestuia după comiterea infracțiunii, prezența prejudiciului neachitat, astfel argumentele recurentului privind excluderea prevederilor art. 90 Cod penal de către instanța de apel sunt neîntemeiate.

Reieșind din cele enunțate, instanța de recurs, conchide că temeiurile indicate de

recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul rejudecării hotărîrii judecătorești și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

12. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Scripnic Veaceslav în numele inculpatului Tcaci Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 august 2018, în cauza penală privindu-l pe **Tcaci Andrei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 decembrie 2018**.

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie